

Boeken digitaliseren: Stap 5 en 6

Handleiding van Helpmij.nl

Auteur: Kate95

februari 2017

“ Dé grootste en gratis computerhelpdesk van Nederland ”

De tekst nabewerken en als epub opslaan

Uitgangspunt

Je hebt van een boek alle pagina's gescand en deze als een bewerkbare tekst opgeslagen op je pc. Wat moet je nu nog doen, voordat je het boek kunt lezen op je e-reader? Lees hier de laatste stappen in het digitaliseerproces:

- Stap 5 De tekst opschonen en vormgeven in Libre Office
- Stap 6 De tekst omzetten naar een epub of ander formaat via Calibre

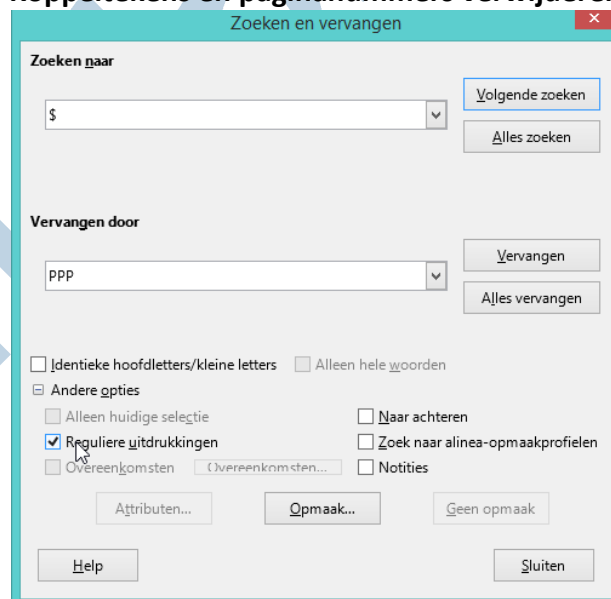
Stap 5: De tekst nabewerken

Om zelf goed in de hand te houden wat je in je boek krijgt, kun je het beste de tekst in je eigen tekstverwerker nalopen op spelfouten en andere ongerechtigheden. In dit artikel gebruik ik het gratis en open source kantoorpakket Libre Office 5.1.6.2, te downloaden vanaf de website <https://nl.libreoffice.org/download/libreoffice-rustig/>.

Zoeken en vervangen

Menubalk > Zoeken en vervangen (*Ctrl+H*) is een manier om snel woorden of leestekens te vinden in de tekst en die te veranderen. Hiermee kun je bijvoorbeeld koppeltokens weghalen en de paginanummers. Pagina's in een epub krijgen uiteindelijk hun eigen nummering. Hierna volgt een soort recept hoe je in Libre office deze handelingen kunt doen.

Koppeltokens en paginanummers verwijderen

1. Via *Ctrl+H* krijg je het schermje van 'Zoeken en vervangen'. Daar vink je onderaan bij andere opties **reguliere uitdrukkingen** aan.
2. Alle enters staan als \$ te boek, dat typ je bovenin.
3. Die vervang je door *PPP*, een niet-bestaande combinatie van letters in je tekst.

Toepassen op alles.

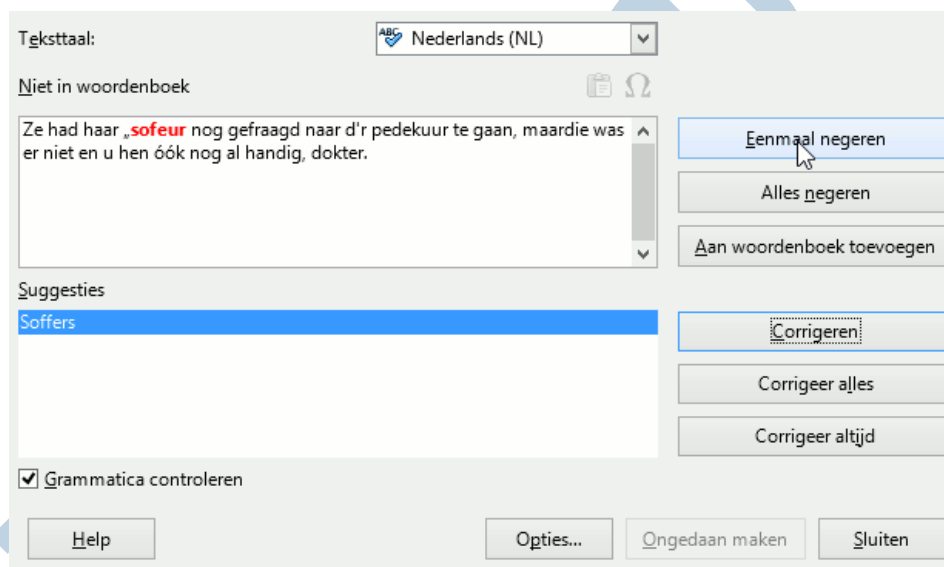
De tekst ziet er nu heel vreemd uit, maar dat komt strakjes weer helemaal in orde.

4. Nu typ je bovenin *-PPP* en vervangen door *niks*. Alle streepjes die aan het einde van een zin stonden, worden weggehaald, inclusief de enters.
5. Nog een keer, met een langer streepje: *-PPP* wederom vervangen door *niks*.
6. Dan wil je alle paginanummers eruit halen. Dat zijn allemaal enters, dan getallen, gevolgd door een enter. Dat noteer je in dit geval als volgt:
PPP[:digit:]+PPP en daarna vervangen door *niks*.
7. Ook eventueel alle nummers gevolgd door een enter:
[:digit:]+PPP en daarna weer vervangen door *niks*.
8. Nu zet je de overgebleven *PPP* bovenin als zoekterm en onderin vervangen door *\n* om de overige *PPP* weer in enters om te zetten.
Sluit het venster van 'zoeken en vervangen'.

Het klinkt omslachtig, maar handmatig de tekst doorlopen, kost nog veel meer tijd.

Spellingscontrole

Spelfouten vind je via Menubalk > Extra > Spelling en grammatica.

Opmaakprofielen

Om strakjes een nette inhoudsopgave te kunnen creëren, is het van belang om de tekst netjes op te maken. Dit doe je met opmaakprofielen. De gewone tekst krijgt het profiel '**Standaard**' en de hoofdstuktitels krijgen de opmaak '**Kop 1**'.

Selecteer eerst alle tekst met *Ctrl+A* en klik op het **Stijlenmenu > Standaard**. Alle tekst heeft nu eenzelfde uiterlijk.

Hoofdstuk met opmaakstijl **Kop 1**

Met de functie **zoeken** (*Ctrl+F*) zoek je vervolgens naar het woord '**Hoofdstuk**'. Wanneer in de tekst een nieuw hoofdstuk begint, maak je daar in het menu van de stijlen een '**Kop 1**' van.

Doe dat bij alle hoofdstukken.

Autocorrectie

Er zit nog een mooie optie in Libre Office om overbodige witregels uit de tekst te halen. Die bevindt zich onder **Menubalk > Extra > Autocorrectie > Opties voor autocorrectie > Tabblad Opties**.

Er staan hier veel mogelijkheden, kijk er eens goed naar. Je kunt uitzetten wat je niet bevalt. Deze functie werkt alléén bij tekst met het opmaakprofiel 'Standaard'. Dat was de reden dat je eerder alle tekst dat profiel hebt gegeven. Nu komt dat goed van pas.

Onderaan staat **Voeg alinea's van één enkele regel samen indien de lengte groter is dan 50%**. Door op de zin te dubbelklikken kun je dit aanpassen. Maak daar bijvoorbeeld **40%** van. Hiermee voeg je korte zinnen samen met andere zinnen en wordt het teveel aan enters verwijderd.

Om nu de autocorrectie op de tekst toe te passen, ga je naar **Menubalk > Extra > Autocorrectie > Toepassen**.

Plaatjes invoegen

Wanneer je boek plaatjes heeft, kun je die bewerken in een fotoprogramma. Deze plaatjes kun je nu als png of jpg bestand invoegen in je tekst.

Inhoudsopgave

Het is tijd voor een inhoudsopgave. Klik hiervoor aan het begin van het boek op de plaats waar je deze wilt krijgen. Kies **Menubalk > Invoegen > Inhoudsopgave en index > Inhoudsopgave, index of woordenlijst**.

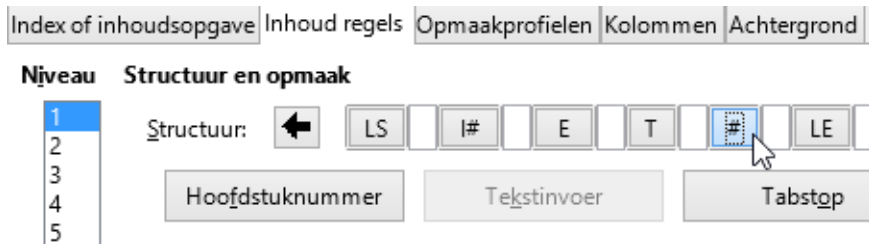
HET DOLLE FREULETJE ALS DETECTIVE

Inhoudsopgave	
HOOFDSTUK I HET PLAN.....	3
HOOFDSTUK II VERDERE VOORBEREIDSELEN.....	7
HOOFDSTUK III HET BEGIN VAN DE TOCHT.....	14
HOOFDSTUK IV HET AVONTUUR NEEMT EEN AANVANG.....	20

Klik op **OK** en er wordt een nette inhoudsopgave gemaakt. De achtergrond ziet er grijs uit, maar dat grijs komt uiteindelijk niet in de epub. Alle regels die je de opmaakstijl 'Kop 1' hebt gegeven, worden nu in deze inhoudsopgave gezet. Dat zijn dus alle hoofdstuktitels. De paginanummers in deze inhoudsopgave moet je nog verwijderen, anders duiken ze later op in de inhoudsopgave van je e-boek.

Hiervoor klik je in de inhoudsopgave met rechts en kies **Index of inhoudsopgave bewerken**. In het tabblad **Inhoud regels** klik je op het hekje en toets je **Delete**.

Sla het bestand hierna netjes op als odt bestand.

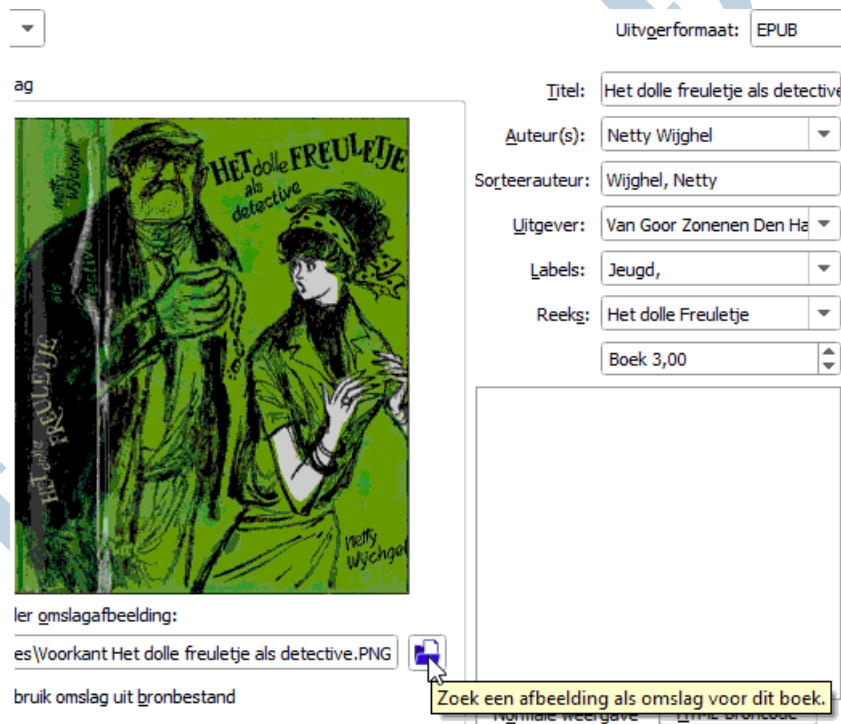
Stap 6: De tekst omzetten naar epub via Calibre

Calibre is een veelzijdig programma om e-boeken te lezen en te bewerken. Je kunt het hier downloaden: <https://calibre-ebook.com/download>.

Start Calibre op en sleep je odt bestand naar de leeslijst. Klik erop op met rechts en klik aan **Boeken converteren > Individueel converteren**.

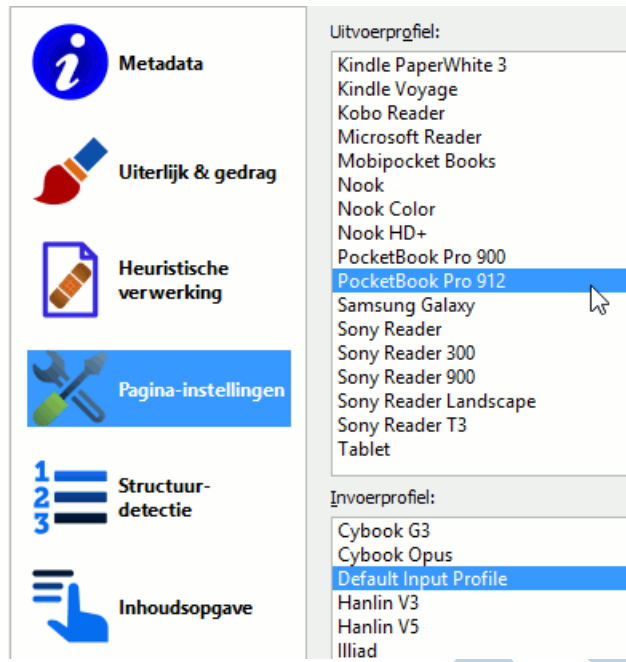
Metadata

Rechtsboven staat MOBI. Hier kun je kiezen welk uitvoerformaat je wilt hebben. Klik dan bijvoorbeeld op **epub**. Onder metadata vul je alle gegevens als auteur en uitgeverij netjes in. Ook is dit de plek om een fraaie afbeelding als voorkant voor je epub in te stellen.

Pagina-instellingen

Calibre kan voor elke e-reader de vormgeving van het e-boek zo optimaal mogelijk instellen. In het linkermenu onder **Pagina-instellingen** kies je hiervoor je eigen e-reader.

Je kunt veel meer instellen, maar dat is niet nodig. Het voorwerk heb je immers allemaal in Libre Office gedaan.

Druk op **OK** en je epub wordt gemaakt. Heel veel plezier met de zelfgemaakte e-boeken!

Helpmij.nl